

Kalaam Masri

Leer- en Werkboek
Deel 1

Kalaam Masri

Leer- en Werkboek
Deel 1

Dina Gamal

Marlene Bosman

Schrijvers: Dina Gamal en Marlene Bosman
Coverfoto: © Paul Wilbrink
ISBN: 9789402165692
©: Dina Gamal en Marlene Bosman
E-mail: talencentrumkalima@gmail.com

Egypte en het Egyptische dialect

Egypte is een van de bekendste en invloedrijkste van de Arabisch sprekende landen in het Midden Oosten en Noord Afrika. De landen in dit gebied gebruiken over het algemeen twee soorten Arabisch, het klassiek Arabisch en het Arabische dialect van het land zelf. Het klassiek Arabisch staat bekend als het Modern Standaard Arabisch (MSA) of *al-fos-ha* en is de officiële, overheersende taal. Het is de taal van de overheid, de officiële instanties, de literatuur, de pers, het onderwijs en de hoogopgeleide klasse.

De dialecten daarentegen vormen de gesproken taal. Levendiger dan het MSA en verschillend per land en per streek. Sommige dialecten zijn populairder dan andere, sommige liggen ook dichterbij het MSA dan andere. Woorden uit verschillende talen worden daarbij soms toegevoegd aan het bestaande dialect. Het maakt de dialecten levendig en dynamisch. Zij zijn de taal van het volk, van het dagelijkse leven.

Omdat Egypte al jarenlang een dominante positie bekleedt binnen de Arabische media is het Egyptische dialect breder bekend dan de andere dialecten. De Egyptische filmindustrie kende bijvoorbeeld een bloeiende tijd waarin Egyptisch gesproken films hun weg vonden naar een groot aantal Arabisch sprekende landen.

In dit boek introduceren wij het Caïro-dialect, dat het best begrepen wordt in de verschillende streken van Egypte, maar eveneens in andere Arabisch sprekende landen. Ook dit dialect wisselt, afhankelijk van de sociale status, opleiding en leeftijd van de spreker.

We werken in dit boek met een thema per hoofdstuk, waarbij de focus ligt op de spreekvaardigheid. Daaraan zijn korte inleidingen over het land en de cultuur toegevoegd, waardoor Egypte echt voor u gaat leven.

Aan het eind van elk hoofdstuk is een bladzijde toegevoegd met ruimte voor uw eigen aantekeningen. Een antwoordenboek voor de oefeningen is te verkrijgen bij de auteurs. Hiervoor kunt u contact met hen opnemen via het emailadres:

talencentrumkalima@gmail.com

INDEX

Introductie van letters en klanken	Blz. 7
Les 1	
<i>e-ddars el-awwal : forsa sa3eeda</i>	Blz. 9
Recept: <i>mesa22a3a</i>	Blz. 19
Liedje: <i>albi dalili</i>	Blz. 20
Cultuur: <i>leylet el-7enna</i>	Blz. 22
Les 2	
<i>e-ddars e-ttaani : el-3eyla</i>	Blz. 25
Recept: <i>košari</i>	Blz. 35
Liedje: <i>so ya so</i>	Blz. 36
Cultuur: <i>e-ssebou3</i>	Blz. 38
Les 3	
<i>e-ddars e-ttaalet : beytak feyn ?</i>	Blz. 41
Recept: <i>fuul medammes</i>	Blz. 46
Liedje: <i>sokkar</i>	Blz. 47
Cultuur: <i>šamm e-nneseem</i>	Blz. 48
Les 4	
<i>e-ddars e-rraabe3 : e-ssaa3a kaam delwa2ti?</i>	Blz. 50
Recept: <i>rozz be-šše3reyya</i>	Blz. 55
Liedje: <i>ya tara ya 7abibi</i>	Blz. 56
Cultuur: <i>el-mulid</i>	Blz. 58
Les 5	
<i>e-ddars el-xaames: aruu7 henaak ezzay?</i>	Blz. 60
Recept: <i>kabab 7alla</i>	Blz. 68
Liedje: <i>kelma 7elwa</i>	Blz. 69
Cultuur: <i>fawanees Rama<u>d</u>an</i>	Blz. 70
Les 6	
<i>e-ddars e-ssaades : ennaharda eh?</i>	Blz. 73
Recept: <i>roz be-llaban</i>	Blz. 78
Liedje: <i>ew3a tkallemni</i>	Blz. 79
Cultuur: <i>e-ssett Umm Kalthoum</i>	Blz. 80
Les 7	
<i>e-ddars e-sabba3 : beteštahgal eh?</i>	Blz. 83
Recept: <i>ta3meyya</i>	Blz. 88
Liedje: <i>ah ya donya</i>	Blz. 89
Cultuur: Buikdans	Blz. 90
Les 8	
<i>e-ddars e-ttaman: tešrabi eh?</i>	Blz. 92
Recept: <i>ba2laawa</i>	Blz. 98
Liedje: <i>tamalli ma3aak</i>	Blz. 99
Cultuur: <i>amsaal ša3beyya</i>	Blz.100

Introductie van letters en klanken

Het Arabische alfabet bestaat uit 29 letters, waarvan een deel uitgesproken wordt zoals we dat in het Nederlands gewend zijn. Andere letters zijn eerder te vergelijken met klanken uit het Frans of Engels. Een deel van de letters heeft een klank die kenmerkend is voor het Arabisch, maar die we in geen van de Europese talen gebruiken. In dit boek wordt het Egyptische dialect fonetisch weergegeven.

➤ Er bestaan 29 letters – de ‘hamza’ meegeteld

- A) 17 letters stellen klanken voor, die helemaal of ongeveer hetzelfde zijn als in het Nederlands:
a, b, t, g, d, r, z, s, sj, r, f, k, l, m, n, h, y
- B) Sommige letters stellen klanken voor, die niet in het Nederlands, maar wel in andere Europese talen voorkomen:
th(Engels, als in ‘this’, fonetisch t), **th**(Engels, als in ‘thin’, fonetisch th), **g** (Engels, als in ‘garden’), **w** (Engels, als in ‘wind’)
- C) Onder de 29 klanken zijn er 7 die niet in het Nederlands en niet in andere Europese talen voorkomen: 7= ح, **s**= ص, **d**= ض, **t**= ط, **z**= ظ, 3= ع, **q**= ق
Daar komen wij hieronder op terug.
- D) Let op! Sommige klanken bestaan niet in het Arabisch:
‘v’ wordt meestal vervangen door ‘f’ en ‘p’ wordt vervangen door ‘b’
In het Caïro-dialect bestaat de ‘j’ (uitgesproken als in het Franse ‘Jean’) niet, behalve bij leenwoorden uit andere talen. In andere dialecten in Egypte bestaat deze wel.
- E) En als laatste de Hamza, een sterke ‘uh’, die fonetisch wordt geschreven als een 2.

➤ De klanken

- a : أ Korte, onzuivere ‘a’
b : ب
t : ت
ç : ث Englische ‘th’ in ‘thing’. Meestal ‘t’ of ‘s’ uitgesproken in Egypte
g : ج Englische ‘g’ in ‘garden’
7 : ح Hard aangezette ‘h’, die zeer diep in de keel uitgesproken wordt
x : خ Zoals ‘g’ in het Nederlandse ‘vragen’, maar een beetje dieper in de keel uitgesproken
d : د
t : ذ Englische ‘th’ in ‘this’, wordt in Egypte als ‘z’ uitgesproken
r : ر
z : ز
s : س
š : ش Zoals in ‘shampoo’

s : ص	Onzuivere 's', die uitgesproken wordt alsof de mond vol sterk gekruide eten is
d : ض	Zachte Engelse 'th', die met een volle mond uitgesproken wordt
t : ط	Onzuivere 't', wordt uitgesproken alsof de mond vol is
z : ظ	Soort van 'z', dieper in de keel en met een volle mond uitgesproken
3 : ع	Wordt heel diep in de keel uitgesproken, zeer korte 'a' gevolgd door een sterk schrapen van de keel
gh : غ	In de keel uitgesproken rollende Nederlandse 'r'
f : ف	
q : ق	Soort van 'q', diep in de keel uitgesproken.
k : ك	
l : ل	
m : م	
n : ن	
h : هـ	
w : و	Engelse 'w' in 'wind'
y : ي	Nederlandse 'i', die enigszins overgaat naar 'j'
v : فـ	Wordt meestal vervangen door 'f'
p : پ	Wordt vervangen door 'b'
j : جـ	Frans 'j' in 'Jean'
2 : ء	Sterke 'uh' in het midden of eind van een woord

➤ **Lidwoord el- (de én het)**

in het geschreven Arabisch bestaat er maar één lidwoord: *al*. Echter, in het Egyptisch dialect verschilt de uitspraak afhankelijk van de beginletter van het zelfstandig naamwoord. Bij de zogenaamde 'maanletters' wordt het lidwoord uitgesproken als *el*. Wanneer je *el* voor een woord zet dat begint met de 'zonneletters', dan wordt *el* niet uitgesproken, maar wordt de klank van de eerste letter verdubbeld.

- Maan-letters
a, b, g, 7, x, 3, gh, f, **q**, k, m, h, w, y
- Zonne-letters
t, **th**, d, t, r, z, s, š, **s**, **d**, **t**, **z**, l, n

e-ddars el-awwal: forsa sa3eeda

(a)

7asan: masaa2 el-xeer.

3ali: masaa2 e-nnuur.

7asan: ana ismi 7asan. we inta ismak eh?

3ali: ana ismi 3ali.

7asan: ahlan wa sahlán.

3ali: ahlan biek. inta mneyñ ya 7asan?

7asan: ana men maṣr. we inta mneyñ?

3ali: ana men lebnaan; tašarrfna.

7asan: forsa sa3eeda.

(b)

7asan: ṣabaa7 el-xeer ya Maha.

Maha: ṣabaa7 e-nnuur ya 7asan. meyn da?

7asan: da 3ali. huwwa men lebnaan.

3ali: ahlan wa sahlán ya Maha. inti kamaan men maṣr?

Maha: aywa, ana men maṣr.

3ali: ahlan bieki. forsa sa3eeda.

(c)

7asan: salamu 3aleiko ya 3ali.

3ali: we 3aleikom e-ssalaam. di meyn? ismaha eh?

7asan: di Samya.

3ali: ahlan ya Samya. inti mneyñ? inti men maṣr?

Samya: la2, ana meš men maṣr. ana men el-maghreb.

3ali: tašarrfna

Samya: inta men maṣr ya 3ali?

3ali: la2, ana meš men maṣr. ana men bayruut. ana lebnaani.

Samya: forsa sa3eeda.

(d)

Mona: ahlan ya Samya.

Samya: ahlan bieki ya Mona. da A7mad?

Mona: la2, da meš A7mad, da 7asan.

Samya: aahhhh, ahlan ya 7asan.

Woordenlijst

ahlan biek/ bieki	welkom (m.)/ (vr.)
ahlan/ ahlan wa sahan	welkom
ana	ik
aywa	ja
bayruut	Beirut
da	dit (m.)
di	dit (vr.)
eh?	wat?
for <u>ṣ</u> a sa3eeda	aangenaam kennis te maken
huwwa	hij
ism/ ismi/ ismak/ismaha	naam/mijn naam/ jouw naam(m.)/ haar naam
inta	jij (m.)
inti	jij (vr.)
kamaan	ook
la2	nee
lebnaan	Libanon
lebnaani	Libanees
el-maghreb	Marokko
masaa2 el-xeer	goedemiddag / goedenavond
masaa2 e- nnuur	het antwoord
ma <u>ṣ</u> r	Egypte
men	van
meyn	wie?
mneyn	waar van?
salamu 3aleiko	goedendag
<u>ṣ</u> abaa7el-xeer	goedemorgen
<u>ṣ</u> abaa7 e-nnuur	antwoord op ' <u>ṣ</u> abaa7 el-xeer'
taṣarrafna	aangenaam
we	en
we 3aleikom e-ssalaam	antwoord op 'salamu 3aleiko'
ya	aanspreekwoord voor een naam

Leren

(a) Persoonlijke voornaamwoorden

1e persoon

ana = ik   *ana 7asan* = ik ben 7asan.
e7na = wij   *e7na men holanda* = we komen uit Nederland.

2e persoon

inta = jij (m.)   *inta meyn?* = wie ben jij?
inti = jij (vr.)   *inti men faransa?* = kom jij uit Frankrijk?
intu = jullie   *intu 7asan we 3ali?* = zijn jullie 7asan en 3ali?

3e persoon

huwwa = hij   *huwwa men el-maghreb* = hij komt uit Marokko.
heyya = zij   *heyya Samya* = ze is Samya.
humma = zij   *humma men lebnaan* = zij komen uit Libanon.

Let op!

Het persoonlijke voornaamwoord 'u' wordt in Arabische landen anders gebruikt dan in Nederland. In plaats van 'u', mag in sommige gevallen 'jij' gebruikt worden.

In Egypte gebruiken mensen vaak *7adretak/seyadtak* = u (m.), *7adretak/seyadtek* = u (vr.), *7adaratku/seyadetku* = uw (mv.)

ik	ana
jij (m.)	inta
jij (vr.)	inti
hij	huwwa
zij	heyya
wij	e7na
jullie	intu
zij	humma

(b) Bezittelijke voornaamwoorden

De bezittelijke voornaamwoorden worden als een achtervoegsel aan het woord gekoppeld.

mijn   *-i*
jouw (m.)   *-ak*
jouw (vr.)   *-ek*
zijn   *-u*
haar   *-ha*
onze   *-na*
uw   *-ku*
hun   *-hum*